

វៀបវៀងដោយសិស្ស

វិទ្យាល័យជាស៊ីមតាកែវ

សម្រាប់សំណួរនិងចម្លើយ

ប្រតិទិន្យ ថ្ងៃទី១២

ថ្ងៃទី១២ ខែសីហា និង សប្តាហ៍

សម្រាប់ពង្រឹងការសិក្សាផ្នែកប្រតិទិន្យ

ត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រតិទិន្យ និង សប្តាហ៍

វៀបវៀង និង ចងក្រងដោយ

សិស្សឈ្មោះ ហ៊ុន វិទ្យា នៃ វិទ្យាល័យជាស៊ីមតាកែវ

ឆ្នាំសិក្សា ២០២១ ២០២២

អារម្ភកថា

សួស្តី និង ជម្រាបសួរ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ បួនៗមិត្តៗសិស្សានុសិស្សទាំងអស់ជាទីគោរពនិង ស្រឡាញ់! សៀវភៅ សម្រង់សំណួរនិងចម្លើយ ប្រវត្តិវិទ្យាថ្នាក់ទី១២ ដែលលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ បួនៗ មិត្តៗសិស្សានុសិស្ស និង ប្រិយមិត្តកំពុងអាននេះ យើងខ្ញុំបានចងក្រងជាសំណួរចម្លើយឡើងក្នុង គោលបំណងទុកជាឯកសារ សម្រាប់សិស្សានុសិស្សកម្រិតវិទ្យាល័យ ស្វ័យសិក្សា យល់ពីរបៀបសរ សេរចម្លើយ និង ដំណោះស្រាយ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការសិក្សាអំពី កម្រិតស្តង់ដារកម្រិតសំណួរ ប្រវត្តិវិទ្យាដែលធ្លាប់ចេញប្រឡងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការយកជាពុទ្ធិមួយផ្នែក និង ជា គំនិតតូចៗក្នុងការឆ្លើយសំណួរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាព ក៏ដូចជាត្រៀមខ្លួនក្នុងការ ប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនៅថ្ងៃខាងមុខនេះ។ យើងខ្ញុំរង់ចាំទទួលយកមតិស្តីបនា កែសម្រួលនៃមតិសំណាក់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និសិទ្ធ សិស្ស និង បងៗដែលមានពុទ្ធិគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានទាំង អស់ដោយក្តីរីករាយ។

សូមប្រសិទ្ធិពរជ័យដល់អ្នកសិក្សាគ្រប់រូប មានសុខភាពល្អ និង ទទួលបានជោគជ័យក្នុង ដំណើរជីវិតហើយខិតខំប្រឹងប្រែងរៀនសូត្រ ដើម្បីជាតិមាតុភូមិនិងអនាគតរបស់ខ្លួនឯង។

សូមអរគុណ!

សំណួរ និង ចម្លើយ

1. តើតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍មានប្រទេសទាំងអស់ចំនួនប៉ុន្មាន? ប្រទេសណាខ្លះ?

➢ តំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍មានប្រទេសទាំងអស់ចំនួន១០ប្រទេស។ មានដូចជា៖

- ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ភាគីណាឡង់
- ភាគីណាឡង់
- ភាគីណាឡង់
- ភាគីណាឡង់
- ភាគីណាឡង់
- ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី
- ភាគីណាឡង់
- ព្រះរាជាណាចក្រឡាវ
- ភាគីណាឡង់
- ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

2. តើសង្គ្រាមស៊ីវិលឆ្នាំ ១៩៧០ - ១៩៧៥ និងឆ្នាំ ១៩៧៥ - ១៩៩៤ និងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ផ្តល់ឥទ្ធិពលអ្វីខ្លះ?

➢ សង្គ្រាមស៊ីវិលឆ្នាំ ១៩៧០ - ១៩៧៥ និងឆ្នាំ ១៩៧៥ - ១៩៩៤ និងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ផ្តល់ឥទ្ធិពលដូចជា៖

- ❖ សង្គ្រាម
- ធ្វើឲ្យប្រជាជនស្លាប់ជាង៣លាននាក់
- បន្ទុកទុកនៅក្នុងកម្រិត ក្រីក្រ ខ្វះខាត ជនពិការ ចាស់ជរា
- ប្រជាជនបាត់បង់ផ្ទះសំបែង
- ប្រជាជនរស់នៅក្នុងស្ថានភាពក្រីក្រ
- សង្គ្រាមរវាងកងកម្លាំងប្រល័យពូជសាសន៍ (លុច ឆក់ ប្អូន)
- គ្រោះឥរិយាបថនិងផ្លូវពាណិជ្ជកម្មប្រឆាំងប៉ុល ប៉ត់
- ប្រជាជនឥតការងារធ្វើ
- ប្រជាជនខ្វះខាតស្បៀងអាហារ
- ប្រជាជនរស់នៅក្នុងស្ថានភាពក្រីក្រ

- ប្រជាជនរស់នៅប្រាក់ប្រាស្រ័យគ្នា
- លក្ខណៈកើតមានរំពើករណ៍។
- ❖ លេខកិច្ច
 - ប្រទេសដូចអភិវឌ្ឍន៍
 - ដីស្រែចម្ការក្លាយជាចម្ការដីន
 - ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រូវបានបំផ្លាញ
 - រោងចក្រឧស្សាហកម្ម ៧៥% ត្រូវបានបំផ្លាញ
 - ទីស្បៀង និង រូបិយប័ណ្ណត្រូវបានលុបបំបាត់
 - ផ្កាចំណាក់ទំនងលេខកិច្ចជាមួយបណ្តាប្រទេសមួយចំនួនក្នុងតំបន់
- ❖ នយោបាយ
 - ផ្កាចំណាក់ទំនងកម្ពុជាជាមួយប្រទេសលើសកលលោក
 - ប្រទេសជាតិរាប់រោងកិច្ចិយស
 - ប្រទេសជាតិបាត់បង់កិច្ចានុភាព
 - ធ្វើឲ្យប្រទេសជាតិរងនូវវិនាសកម្ម។

3. លទ្ធផលប្រឆាំងក្នុងទសវត្សឆ្នាំ ៥០ និង ៦០ ២០២០ បាននាំមកនូវអ្វីខ្លះ?

- លទ្ធផលប្រឆាំងក្នុងទសវត្សឆ្នាំ ៥០ និង ៦០ ២០២០ បាននាំមកនូវដូចជា៖
 - ប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានឯករាជ្យ
 - ប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានអព្យាក្រឹត
 - ប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានសន្តិភាព និង សុវត្ថិភាព
 - ប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានស្វ័យភាព ដឹកនាំប្រទេសដោយខ្លួនឯង
 - កម្ពុជាចូលជាសមាជិកអង្គការសហប្រជាជាតិ ១៤ ធ្នូ ១៩៥៥
 - ប្រទេសរៀកណាម៉ាត្រូវបានបំផ្លាញក្នុងលទ្ធផលប្រឆាំង
 - ប្រទេសរៀកណាម៉ាត្រូវបានបំផ្លាញ
 - ប្រទេសកម្ពុជាបានទំនាក់ទំនងជាមួយប្រទេសជិតខាង
 - ប្រទេសនៅឥណ្ឌូចិនទទួលបានការគោរពសិទ្ធិពីសហរដ្ឋអាមេរិក
 - ប្រទេសឡាវបែងចែកជាពីរ។
- ✓ (និងផងដែរទៀត)

4. ចូររៀបរាប់ពីសមិទ្ធផលនៃរបបសង្គមរាស្ត្រនិយម។

➢ សមិទ្ធផលនៃរបបសង្គមរាស្ត្រនិយមមានដូចជា៖

❖ សេដ្ឋកិច្ច

• កសិកម្ម៖ មានទិន្នផលកើនឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ(ផលដំណាំ និង ការចិញ្ចឹមសត្វ) ដោយសារការផ្លាស់ប្តូរយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការ ពង្រីកផ្ទៃដីដាំដុះ ការជ្រើសរើសពូជ នយោបាយទឹក និង ការប្រើប្រាស់ដី។

• គមនាគមន៍៖ មានកំពុងសាងសង់ផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន(ជ្រោយចង្វារ) ផ្លូវដែក អាកាស យានដ្ឋាន ភ្ជាប់ខ្សែទូរស័ព្ទ....។

• ពាណិជ្ជកម្ម៖ មានក្រុមហ៊ុនជាតិ(អាហារិណ នីហារិណ) មានក្រុមហ៊ុន ស្ថាប័ន ព្រឹទ្ធសភា និង ស្ថាប័នផ្សេងៗទៀត។ ក្រុមហ៊ុនអន្តរជាតិ មាន ហ្វូឡង់ អង់គ្លេស អាមេរិក ជប៉ុន...ដកថ្លៃវិនិយោគទុននៅកម្ពុជា។

• ឧស្សាហកម្ម៖ មានរោងចក្រជាច្រើនដូចជា៖ រោងចក្រវាយនភ័ណ្ឌ រោងចក្រស្រោប(ព្រះសីហនុ) រោងចក្រកែវ(កណ្តាល) រោងចក្រ កៅស៊ូកង់ឡាន(ភាខ្មៅ) រោងចក្រក្រដាស(ក្រចេះ) រោងចក្របាវ ក្រចៅ(បាត់ដំបង) រោងចក្រស្រ្តីដំឡើង(កំពត) រោងចក្រក្តាបន្ទះ(កណ្តាល) រោងចក្រដំឡើងប្រាក់ទឹក(ព្រះសីហនុ) រោងចក្រស្រូវ (កំពង់ស្ពឺ) ។

❖ សង្គម

• អប់រំ៖ មានសាលារៀនតាំងពីបឋមសិក្សា រហូតដល់វិទ្យាល័យ (វិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ សាកលវិទ្យាល័យពេជ្រ និងវិទ្យាល័យ ឌីស៊ីស្ទ័រ និង ទនស្ស)

• កីឡា៖ កីឡាសព្វកីឡាដ្ឋានជាតិអូឡាំពិក១៩៦៤

• សាសនា៖ មានពុទ្ធិកបឋមសិក្សា ពុទ្ធិកវិទ្យាល័យ

❖ សុខាភិបាល៖ មានការកសាងមន្ទីរពេទ្យស្បៀង មន្ទីរពេទ្យលោកសង្ឃ គន្ធបុប្ផា ឱសថភិកាវល័យ មន្ទីរពេទ្យស្រី មន្ទីរពេទ្យ ផ្តល់សិទ្ធិ ឆ្លើយតបការបោះឆ្នោត

- ការអនុវត្តនយោបាយអព្យាក្រឹតបានធ្វើអោយកម្ពុជាជានរណាម្នាក់
ភាពរលះពេល ១៥ ឆ្នាំ (១៩៥៥ ដល់ ១៩៧០)

- ព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើតអង្គការសហប្រតិបត្តិការ ១៤ ឆ្នាំ ១៩៥៥

✓ (និងផារីស្ស៊ីងៗទៀត...)

❖ ការបង្កើតរដ្ឋាភិបាលសង្គមរាស្ត្រនិយម

- រដ្ឋាភិបាលប្រទេសកម្ពុជាជំរុញការងារសាងសង់កាតាពតាភិ
- សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុន សែនប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគណនេយ្យភាពជាតិឡើងវិញ

- ឈម្ពូចនរោគ្យឈង្គីហនុដាក់រាជ្យ ២ ដ៏នា ១៩៥៥ ព្រោះ

- រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឆ្នាំ ១៩៩៧ គឺជាច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញដែលបានកំណត់និរន្តរភាពនៃរដ្ឋបាលជាតិ និងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលជាតិ

- ២២ ជីនា ១៩៩៥ លេខ២៨៧ រដ្ឋសភាស្តីបាលនុបាសបង្កើតអង្គការ
នយោបាយ « លង្កា » ដើម្បីចូលរួមប្រកួតប្រជែងក្នុងការបោះឆ្នោត
ជាសកលនៅថ្ងៃទី ១១ កញ្ញា ១៩៩៥ ទទួលបានលេខនាំទ្រាំ
ប្រជាជនខ្មែរ ៤៣%។ រដ្ឋាភិបាលលង្កាភ្នំនិយាយត្រូវបានបង្កើត
ឡើង។

• ឈ្មោះសាតិក្រវិញបានបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី២៥ កញ្ញា ១៩៥៥។

- ឈោសជាតិជាវេទិការលទ្ធិប្រដាប់និបតេយ្យដែលតម្រូវឲ្យប្រដាប់និបតេយ្យ
រួមបញ្ចូលនិយោបាលជាមួយគ្នា ក៏ដូចជាសេដ្ឋកិច្ចក្រោមរបបប្រជា
ជាតិ។

- សមាជិកភិប្រារព្ធឡើងពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ ។

- លុបបំបាត់អំពើពុករលួយ

- ដាក់ទណ្ឌកម្មដល់បង្ក្រង្ខិកដែលរកស៊ីកម្ម
- កំណត់យកភាសាខ្មែរជាភាសាជាតិ

- ផ្តល់សិទ្ធិឲ្យស្ត្រីក្នុងការចូលរួមបោះឆ្នោតនិងឈរឈ្មោះឲ្យគេបោះឆ្នោត(០៦ មេសា ១៩៩៤)
- ❖ នយោបាយអព្យាក្រឹត
 - គោរពភាពសន្តិសុខក្រុងហ្សឺណែវ ១៩៩៤
 - ចង់ឲ្យប្រទេសកម្ពុជារួមរស់នៅដោយសន្តិសុខសហវិជ្ជមានជាមួយនិងបណ្តាប្រទេសលើសកលលោក
 - គេចចេញពីឥទ្ធិពលសម្រាប្រជានាក់
 - ចង់ឲ្យប្រទេសកម្ពុជារួមរស់នៅដោយសន្តិភាព
 - ធ្វើឲ្យប្រទេសកម្ពុជាមានសុខសន្តិភាពរយៈពេល ១៥ ឆ្នាំ
- ❖ ភាពចុះខ្សោយនៃនយោបាយអព្យាក្រឹត
 - ឥទ្ធិពលសម្រាប្រជានាក់
 - ការអន្ត្រាភ័យពីប្រទេសស្ថានភាពសន្តិសុខទាំងពីរ(សេរី និង កុម្មុយនីស្ត)
 - រដ្ឋប្រហារថ្ងៃទី ១៤ មីនា ១៩៧០ ទង្វាក់សង្គមសីហនុពីព្រះប្រមុខរដ្ឋ
- ❖ សិទ្ធិសីល
 - កសិកម្មៈ មានទិន្នផលកើនឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ
 - គុណគុណៈ មានកំពុងនៃ ស្ត្រីផ្ទាល់ ក្មេង(ស្រីយកស្រូវ) ស្ត្រីសែក អាកាសយានដ្ឋាន ភ្ជាប់ខ្សែ ទូរស័ព្ទ
 - ពាណិជ្ជកម្មៈ មានក្រុមហ៊ុនជាតិ និង អន្តរជាតិ
 - អប់រំៈ មានសាលារៀនពីបឋមដល់មហាវិទ្យាល័យ
 - ទូរស័ព្ទហាងកម្មៈ មានរោងចក្រសាច់ដុំ
 - កីឡាៈ មានពហុកីឡដ្ឋានអូឡាំពិច ១៩៦៤
 - សាសនាៈ មានពុទ្ធកបថ្មីសិក្សាហ្មតសង់ពុទ្ធកម្មហាវិទ្យាល័យ
 - សុខាភិបាលៈ មានមន្ទីរពេទ្យលោកសង្ឃ គន្ធបុប្ផា...
 - នយោបាយៈ កម្ពុជាចូលជាសមាជិកអង្គការសហប្រជាជាតិ ១៤ ធ្នូ ១៩៥៥
 - កម្ពុជាបានសុខសន្តិភាព ១៥ ឆ្នាំ
 - កម្ពុជាឈ្នះក្តីថៃ ប្រាសាទព្រះវិហារ ១៥ មិថុនា ១៩៦២។
 - ✓ (និងផងដែរទៀត...)។

7. ហេតុអ្វីបានជាមានវត្តមានបា រ៉ាមនៅកម្ពុជា ?

- ❖ បានជាមានវត្តមានបា រ៉ាមនៅកម្ពុជានោះដោយសារតែ លទ្ធិសញ្ញា ១១ សីហា ១៤១៣ ដែលជា ការទទួលស្គាល់ពីព្រះបាទអង្គរម្នាក់។
- ✓ (មានឯកសារផ្សេងៗទៀត...)។

8. តើប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលបា រ៉ាមជាស្តេចនៅថ្ងៃខែឆ្នាំណា ?

- ប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលបា រ៉ាមជាស្តេចនៅថ្ងៃ ១១ សីហា ១៤១៣។

9. ហេតុអ្វីបានជាបា រ៉ាមព្រះមហាក្សត្រអាណាព្យាបាលលើខ្មែរ ?

- ❖ បានជាបា រ៉ាមព្រះមហាក្សត្រអាណាព្យាបាលលើខ្មែរពីព្រោះបា រ៉ាម លទ្ធិសញ្ញាប្រយោជន៍ជាច្រើនពីប្រទេសកម្ពុជាដូចជា៖
- ទេសភាពដ៏ស្រស់ស្អាតនៅអង្គរធំទន្លេទាំងសងខាងមានដំណាំ ខ្សែវិសាមភាពដូចជា ល្វា ក ល្វា កោត និង បន្លែឈាមឡូ និងស៊ីង លើកលែងតែស្រូវច្រើនប្រភេទ
- ប្រទេសកម្ពុជាសង្គមទៅដោយទន្លេដែលជាស្តេចធម្មនាគមន៍យ៉ាង លំដាប់សម្រាប់ជីវិតសង្គមសិវិកសិកម្មទៅកាន់ស្រូវរដូវប្រាំង
- កម្ពុជាមានវត្ថុសិក្សាច្រើន ហើយប្រជាជនតិច ពួកបា រ៉ាមនឹង អាចបង្កើនជីវិតដំណាំ កសិកម្មបានច្រើន
- ប្រទេសកម្ពុជាសង្គមទៅដោយវិស័យ និង ភ្នំប្រកបដោយលើ មានគុណភាព
- នៅក្រោមដី កម្ពុជា សង្គមទៅដោយវិស័យច្រើនប្រភេទ។
- ✓ (និងឯកសារផ្សេងៗទៀត...)។

10. តើពាក្យអាណាព្យាបាលនិងអាណានិគមដូចគ្នាឬទេ? ព្រោះអ្វី?

- ❖ ពាក្យអាណាព្យាបាលនិងអាណានិគមដូចគ្នា។ ពីព្រោះ៖
- ពាក្យអាណាព្យាបាល៖ គឺជាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមួយ ដែលប្រទេសជា ម្ចាស់ព្រឹក មានស្វ័យភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលរបស់ខ្លួន

ន។ ចំណែកឯប្រទេសអាណាព្យាបាលវិញ គឺមានកូនាទីត្រឹមតែជា
ទីប្រឹក្សាប៉ុណ្ណោះ។

- ពាក្យអាណាធិបតី គឺជាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមួយ ដែលប្រទេសជាម្ចាស់
ព្រឹក ពុំមានសិទ្ធិស្វ័យគ្រប់គ្រងលើប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលរបស់ខ្លួនទេ។
ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលនេះត្រូវគ្រប់គ្រង ដោយប្រទេសអាណាធិបតីនិយម។

11. តើបា រ៉ាមបានធ្វើកំណែទម្រង់លើទឹកដីខ្មែរប៉ុន្មានលើក? ឆ្នាំណាខ្លះ? ចូរ
និយាយពីខ្លីបំផុត ឈរកំណែទម្រង់នីមួយៗ។

- ❖ បា រ៉ាមបានធ្វើកំណែទម្រង់លើទឹកដីខ្មែរចំនួន២លើក។
- លើកទី១ (១៨៧៧) : ប្រែក្លាយសង្គម ប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់សក្តិ
ភូមិខ្មែរឲ្យក្លាយទៅជាសង្គមមូលធននិយម ដែលជាប្រព័ន្ធទីស្បៀងរកស៊ី
ដូចបា រ៉ាមដែរ។
- លើកទី២ (១៨៨៤) : អនុវត្តការកែប្រែទឹកដីកំណែទម្រង់លើកទី១ គ្រាន់
តែប្តូរពីអាណាព្យាបាលទៅជាអាណាធិបតីបា រ៉ាម និង ភ្នាក់ងារ
ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់បា រ៉ាមផ្ទាល់។
- ✓ (និងធុរកិច្ចផ្សេងៗទៀត...)។

12. តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលនាំឱ្យបា រ៉ាមធ្វើកំណែទម្រង់ឆ្នាំ១៨៧៧?

- ❖ កត្តាអ្វីខ្លះដែលនាំឱ្យបា រ៉ាមធ្វើកំណែទម្រង់ឆ្នាំ១៨៧៧មាន៖
- កត្តាសេដ្ឋកិច្ចពាណិជ្ជកម្ម: អស់រយៈពេល១៤ ឆ្នាំក្រោយពី
ពាណិជ្ជកម្មបា រ៉ាមដឹកនាំអាចពង្រីកសកម្មភាពការរកស៊ីនៅក្នុង
ប្រទេសកម្ពុជាបានឡើយ ដោយសារតែប្រជាជនកម្ពុជារស់នៅ
កាត់បន្ថយប្រពៃណីសក្តិភូមិ ដឹកចាប់អារម្មណ៍ទីស្បៀងរកស៊ីរបស់បា
រ៉ាម។
- កត្តាសេដ្ឋកិច្ច: បា រ៉ាមចង់ពង្រីកកំណាចគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួននៅក្នុង
ឥណ្ឌូចិន។
- ✓ (និងធុរកិច្ចផ្សេងៗទៀត)។

13. តើកំណែទម្រង់បា រ៉ាមបាននាំមកនូវអ្វីខ្លះដល់កម្ពុជា?

- ❖ កំណែទម្រង់បា រ៉ាមបាននាំមកនូវ៖
- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរមុខងារថ្មី

- របបទាសភាព (ទាសករ) ត្រូវបានលុបបំបាត់
- ផ្លាស់ប្តូរព្រំពេល ទំនៀមទម្លាប់
- បង្កើតច្បាប់ថ្មី
- ច្បាប់ចុះបញ្ជីដីធ្លី ត្រូវបានបង្កើតឡើង
- បង្កើតច្បាប់កម្មសិទ្ធិដីធ្លី
- បង្កើតប្រព័ន្ធពន្ធនាគារថ្មី
- កំណែទម្រង់ផ្នែកកម្មបាល
- បង្កើតទំនាក់ទំនងប្រព័ន្ធទីស្សាវរីយ៍
- វិស័យកសិកម្មមានការរីកចម្រើនដោយធ្វើការបែបកសិដ្ឋាន។
- ✓ (និងចង្អុលផ្សេងទៀត)។

14. តើវត្តមានបា រាំងនៅកម្ពុជា បានផ្តល់សិទ្ធិដល់អ្នកវិនិច្ឆ័យ និងអ្នកវិនិច្ឆ័យ អ្វីខ្លះដល់កម្ពុជា ?

- វត្តមានបា រាំងនៅកម្ពុជា បានផ្តល់សិទ្ធិដល់អ្នកវិនិច្ឆ័យ និងអ្នកវិនិច្ឆ័យ ដល់កម្ពុជា
 - ❖ សិទ្ធិដល់អ្នកវិនិច្ឆ័យ
 - បា រាំងជួយការពារទឹកដីខ្មែរអីការឈ្លានពានរបស់សៀម និង យួន។
 - បា រាំងជួយកែទម្រង់ផ្នែកកម្មបាល សេដ្ឋកិច្ច នយោបាយ និង សង្គមខ្មែរ។
 - បា រាំងបានគាត់កកាយរបួសច័ អរិយច័ ខ្មែរ ដែលកប់បាត់ឲ្យរស់ឡើងវិញ តាមរយៈការសិក្សាប្រុងប្រយ័ត្ន។
 - បា រាំងបានទាមទារអង្គភាពខាងលិចពីសៀមឲ្យខ្មែរវិញ ដូចជា សៀមរាប បាត់ដំបង សេរីសោភ័ណ ផ្ទៃក្រៅ ទន្លេពៅ កោះកុង ។
 - បា រាំងបានជួយកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដូចជា សាលារៀន ស្ពាន ផ្លូវថ្នល់។
 - បា រាំងជួយបណ្តុះបណ្តាលជនជាតិជនបទ។
 - បា រាំងបានបង្កើតវេបសាយក្រុងខ្មែរ ១៩១៥។
 - បា រាំងគូរផែនទីដងវែក។
 - បា រាំងបានជួយរក្សាវត្ថុវប្បធម៌ខ្មែរ។
 - ធ្វើឲ្យកម្ពុជាលេចមុខជាតំណាងនៃអន្តរជាតិ។

❖ សិលាអវិជ្ជមាន

- បារាំងបានធ្វើឲ្យបាត់បង់ទឹកដីខ្មែរយ៉ាងចំនួនដូចជា (១៩០៧) បារាំងកាត់ខេត្តត្រាចឲ្យសៀម និង (១៩៤៧) បារាំងកាត់ទឹកដីកម្ពុជា ក្រោយឲ្យយួន។
 - ធ្វើឲ្យមានគម្លាតរវាងអ្នកឋាន និង អ្នកក្រី។
 - បារាំងបានទាមទារពន្ធដារខ្មែរយ៉ាងច្រើន ទាំងពន្ធដារស្បៀង ទាំងពន្ធសក្ការពាហនៈ ពន្ធត្រូវធ្វើឲ្យប្រជាជនកាន់កែក្រីក្រ។
 - បារាំងកេណ្ឌប្រជាជនខ្មែរឲ្យទៅធ្វើសម្រាងរោងចក្រលើកទី១ និង ទី២ (ស្ថាប័នក្នុងសង្គម)។
 - បារាំងចង់លុបបំបាត់អក្សរលាត្នីខ្មែរ (សម្រាងនីតិ)។
 - បារាំងប្រមូលរកកន្សែងខ្មែរទៅប្រទេសបារាំង។
 - បារាំងគេងចំណេញពីសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា។
- ✓ (យោងចម្លើយស្រដៀងទៀត)។

15. ហេតុអ្វីបានជាមានលេចឡើងនូវរបបសង្គមរាស្ត្រនិយម?

- ❖ បានជាមានលេចឡើងនូវរបបសង្គមរាស្ត្រនិយម៖
 - ដោយសារប្រទេសកម្ពុជាមិនទាន់មានឯកភាពជាតិ
 - សង្គមរាស្ត្រក៏បានចងបង្កើនបង្កើនជាតិ ដើម្បីកសាងជាតិឲ្យរីកចម្រើន។
 - សង្គមរាស្ត្រក៏បានដាក់រាជ្យ ២ ជំនា ១៩៥៥ ព្រោះ៖
 - រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ ១៩៥៧ ដាក់បង្កប់នូវគំនិតសង្គមនិយមនយោបាយរបស់ប្រទេសបារាំង។
 - ២២ ជំនា ១៩៥៥ សង្គមរាស្ត្រក៏បានបង្កើតអង្គការនយោបាយ « សង្គម » ដើម្បីចូលរួមប្រកួតប្រជែងក្នុងការបោះឆ្នោតជាសកលនៅថ្ងៃទី ១១ កញ្ញា ១៩៥៥ ទទួលបានសម្លេងគាំទ្រពីប្រជាជនខ្មែរ ៤៣%។ រដ្ឋាភិបាលសង្គមរាស្ត្រនិយមត្រូវបានបង្កើតឡើង។
- ✓ (និងចម្លើយស្រដៀងទៀត)។

- លក្ខណៈពិសេសនៃការងារនេះ គឺជា ការងារដែលមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែងគ្នា។
- របបនេះគឺជាប្រព័ន្ធ ១៤១៣ ដល់ ១៩៥៣។

- គណនាជាតិជាវេទិការលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យដែលកម្រិតប្រជាជន ចូលរួមបេក្ខប្រឡងគិល្បាបាល់ជាមួយផ្ទៃកំរិតនាំដើម្បីពិភាក្សារអំពី បញ្ហាជាតិ។
- បង្កើតឡើងនូវសោយប្រះបាទនរោត្តមសីហនុ។

- ❖ ភាពជឿជាក់របស់អង្គការសង្គមបណ្តាញលោកជីកត្តា ដូចជា ៖
 - ប្រជាប្រិយភាពព្រះប្រធាននរោត្តមស៊ីហានុ ជេនីកនាំ
 - ភាពរឹងមាំនៃរចនាសម្ព័ន្ធសឹកនាំផ្នែកបុណ្យសង្គម ឬហានិភ័យ
 - ក្បាលដំណើរសឹកនាំយាន ព្រះនរោត្តមស៊ីហានុ និងឥស្សរសនខ្មែរសំរាប់
 - វិស័យហិរញ្ញវត្ថុយាន ការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់ដណ្តប់សង្គម។
- ✓ (ចម្លើយស្មើគ្នាទៀត)។

- ❖ សង្ខេបសំខាន់ៗនៃការងារសង្គមស្រី៖
 - លុបបំបាត់អំពើពុករលួយ
 - ដាក់ទណ្ឌកម្មដល់បង្ក្រាបដែលរកស៊ីកម្ម
 - កំណត់យកភាសាខ្មែរជាភាសាផ្លូវការ
 - ផ្តល់សិទ្ធិដល់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោត និង ឈរឈ្មោះរោងចក្របោះឆ្នោត (០៦ មេសា ១៩៩៨)។
- ✓ (ដកស្រង់ៗទៀត)។

11

- ❖ បានសំរេចឡើងនូវរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ៖
 - ឥទ្ធិពលសម្រាប្រសាទ៖

- អំពើពុករលួយ។
- ការអនុវត្តនយោបាយអព្យាក្រឹតរបស់សម្តេចសីហនុមានការរំលោភ
- វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច។
- ការរីករាលដាលនៃកង្វែងកុម្មុយនីស្ត។
- ការផ្សព្វផ្សាយពីសំណាក់ សហរដ្ឋអាមេរិច រៀបរៀងផ្ទាល់ដោយខ្លួនឯង
- រៀបរៀងផ្ទាល់ដោយខ្លួនឯង និងដទៃ។
- ផ្ទៃក្នុងចំនួនបុរេបរិច្ចាគ្នាភ្នំនិងសម្តេចសីហនុ។
- វត្តមាននៃសាតិរៀបរៀងនៅពេលពេញប្រទេសកម្ពុជា។
- រដ្ឋប្រហារ ១៤ មីនា ១៩៧០។
- ការទាត់ចោលសំនួរពីសហរដ្ឋអាមេរិច។
- ✓ (ចម្លើយផ្សេងទៀត)។

23. ចូរពណ៌នាពីចលនាភស្តុតាងទារងកររាជ្យពីអាណានិគមបារាំងនៅកម្ពុជា។

- ចលនាភស្តុតាងទារងកររាជ្យពីអាណានិគមបារាំងនៅកម្ពុជាមាន២ ផ្នែក៖
- ❖ ចលនាភស្តុតាងប្រដាប់អាវុធ៖ ដឹកនាំដោយកងកម្លាំងខ្មែរក្រហម និង មានការគាំទ្រដោយពួកវៀតណាម។ ១៩៤៩ កម្លាំងខ្មែរក្រហម បានវាយសង្គ្រាមកាន់កាប់ទឹកដី 1/3 នៃប្រទេសកម្ពុជា និង ត្រួតត្រា ប្រដាប់នគរ្តន១លាននាក់។ ០៤ វិច្ឆិកា ១៩៤៩ បារាំងបានប្រគល់ ឯករាជ្យឲ្យប្រទេសកម្ពុជាតែជាមួយនឹងកម្លាំងក្នុងសហភាពកុណ្ឌូមី ន។
- ❖ ចលនាភស្តុតាងសន្តិវិធី៖ ដឹកនាំដោយសម្តេចសីហនុ
- ១៥ មិថុនា ១៩៥២ សម្តេចសីហនុបានសន្យាទារងកររាជ្យ បរិបូណ៌ឲ្យប្រដាប់នគរ្តន១លានឲ្យលើកកម្ពស់ឡើយ។
- ០៩ កុម្ភៈ ១៩៥៣ សម្តេចសីហនុយាងទៅប្រទេសបារាំងដើម្បីឲ្យ បារាំងប្រគល់ឯករាជ្យពេញលេញតែមិនទទួលបានស្តេចឡើយ។
- ១១ មេសា ១៩៥៣ សម្តេចយាងទៅប្រទេសកាណាដានៅទីនោះទ្រង់ បានលើកយកបញ្ហាពីរបកស្រាយក្នុងវិទ្យុកាណាដា។

24. ហេតុអ្វីបានជាវត្តមាននៃបុគ្គលិកសាងសង់ស្រូវសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព?

- [illegible]

- ដើម្បីស្តារប្រទេសជាតិឡើងវិញ
- ដើម្បីរកនាឱ្យអ្នកនយោបាយ និងប្រជាពលរដ្ឋដែលមាននិន្នាការនយោបាយស្របគ្នា មានភាពរស់ឡើង យោគយល់ និងទុកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក
- ធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបឈប់ខ្លាចរដ្ឋាភិបាលរដ្ឋបាលនយោបាយ។
✓ (ចម្លើយស្របទៀត)។

25. ហេតុអ្វីបានជាខ្មែរក្រហមបង្កើតសហករណ៍ ?

- បានជាខ្មែរក្រហមបង្កើតសហករណ៍
- ប្រមូលផ្តុំប្រជាជនឲ្យរស់នៅរួម ហូបរួម ការកម្សាន្តរួម ធ្វើការរួម ជាសហគមន៍ គ្មានការរស់នៅបែបបុគ្គល និង គ្មានកម្មសិទ្ធិឯកជន។
- ដើម្បីពង្រឹងវណ្ណៈកម្មករ និង កសិករ ឆ្ពោះទៅរកការលុបបំបាត់កម្មសិទ្ធិឯកជន។
- ដើម្បីឲ្យខ្លួនឯងមានឯករាជ្យផ្ទាល់ការរស់នៅដោយរឹងមាំខ្លួនឯង។

26. កើតសម្រាងស៊ីវិលឆ្នាំ ១៩៧០ ដល់ ១៩៧៥ បានផ្តល់សិទ្ធិប្រាកដប្រជានូវអ្វីខ្លះដល់កម្ពុជា ?

- សម្រាងស៊ីវិលឆ្នាំ ១៩៧០ ដល់ ១៩៧៥ បានផ្តល់សិទ្ធិប្រាកដប្រជានូវអ្វីខ្លះដល់កម្ពុជា
- ❖ សង្គម
 - ធ្វើឲ្យមនុស្សបាត់បង់ជីវិតប្រហែលមួយលាននាក់។
 - សម្រាងបន្ទាប់ទុកនូវជនពិការ ភ្លើងដោយ និង ក្មេងកំព្រា។
 - សង្គមស្តុបនូវភាពរាណាសិបភេយ្យ មាន អំពើ ឥត ប្លន់។
 - ព្រាត់ប្រាស់គ្រួសារ ទុច្ចរិតខ្លះសំបែង។
 - គ្រិះស្មានសិក្សាមួយចំនួនត្រូវបំផ្លាញ។
- ❖ លេដ្ឋកិច្ច
 - រោងចក្រឧស្សាហកម្ម ៧៥% ត្រូវបានបំផ្លាញ។
 - ចំការកៅស៊ូត្រូវបានបោះបង់ចោល។
 - លេដ្ឋកិច្ចស្តុបអភិវឌ្ឍន៍។

- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រូវបានបំផ្លាញ។
- ❖ នយោបាយ
 - ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានបំបែកក្រុមនុភាពនៅលើឆាកអន្តរជាតិ។
 - លទ្ធិសាសនាសកម្មលើគ្រប់វិស័យជាឱកាសឱ្យពួកខ្មែរក្រហម ឡើងកាន់អំណាចដឹកនាំប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់របបប្រល័យពូជ លាសន៍។
- ✓ (ចម្លើយផ្សេងទៀត)។

27. តើស្ថានភាពជីវិតរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរស្តីប្រហាក់ប្រហែលដូចម្តេច?

- ស្ថានភាពជីវិតរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរស្តីប្រហាក់ប្រហែលដូចម្តេច
 - ប្រជាជនរស់នៅដោយភាពភ័យខ្លាចដោយគេចង្រ្គាប់បែក គ្រាប់។
 - ប្រជាជនរស់នៅដោយរងទុក្ខវេទនា កំសត់ទុក្ខ ព្រោះកង្វះឈ្នួល អាហារ។
 - ប្រជាជនរងការប្រាសាទស្រុក។
 - ប្រជាជនឥតការងារធ្វើ។
 - ប្រជាជនរងការទូចខាតផ្ទះលំនៅដ្ឋាន។
 - ប្រជាជនឃ្លាតចាកស្វាមីភូមិកំណើត។
 - ប្រជាជនស្លាប់នូវការបាត់បង់ជីវិត។
- (ដកស្រង់ផ្សេងទៀត)។

28. ពណ៌នាពីនយោបាយបង្កើនបង្កើនសិទ្ធិសេរីរបស់ប្រជាជនកម្ពុជានៅកម្ពុជា។

- ❖ កិច្ចចរចារវាងលោក ហ៊ុន សែន និងគ្រូឯកស្រីភាគី៖
 - ថ្ងៃទី៣១ ខែវិច្ឆិកា ១៩៨៤ ប្រទេសបារាំងរៀបចំគម្រោងស្តីប្រកាសរវាងសម្តេច នរោត្តម សីហនុ និងកំណាសសាធារណៈរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ។
 - ឆ្នាំ ១៩៨៥ លោកព្រះបាទសីហនុបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសម្តេចនរោត្តម សីហនុ ជាសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី។
 - ឆ្នាំ ១៩៨៧ ការស្តាប់កំពូលរវាងអាស៊ាន និងសហរដ្ឋអាមេរិក ធ្វើឱ្យលោកព្រះបាទសីហនុបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសម្តេចនរោត្តម សីហនុ ជាសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី។

- ឆ្នាំ ១៩៨៧ សម្តេចព្រះបាទ នរោត្តម សីហនុ ណាចេញពីប្រទេសកម្ពុជា ។
- ខែ ២៩ កក្កដា ១៩៨៧ ទស្សនកិច្ចជាផ្លូវការរបស់រដ្ឋ (ន្តីការបរទេស ឥណ្ឌូនេស៊ី នៅរៀងរាល់ឆ្នាំ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនៃការស្តាប់គ្នាវាងគ្នាវាងខ្មែរទាំងអស់ជាពីរដំណាក់កាលគឺ ៖
- ការស្តាប់គ្នាវាងបណ្តាភាគីខ្មែរបនិបក្ខទាំងពីរ
- ការស្តាប់គ្នាវាងបណ្តាភាគីខ្មែរបនិបក្ខទាំងពីរនិងប្រទេសពាក់ព័ន្ធរដ្ឋបាលកម្ពុជា ។
- ២ ឆ្នាំ ១៩៨៧ ស្តាប់លើកទី១ រវាងសម្តេចនរោត្តម សីហនុ និងលោកហ៊ុន សែន នៅទីក្រុងសៀមរាប ជ័រ ប្រទេសបារាំង បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងរកសំណោះស្របច្បាប់នយោបាយនៅកម្ពុជា ។
- ថ្ងៃទី ២១ សីហា ២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៨ ជំនួបលើកទី២ រវាងសម្តេចនរោត្តម សីហនុ និងលោក ហ៊ុន សែន នៅប្រទេសបារាំង ។
- ជំនួបលើកទី៣ ៤ ៥ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក សម្តេច នរោត្តមសីហនុ បានលុបចោល ។
- វេទិការ សម្តេច នរោត្តម សីហនុ និងលោក ហ៊ុន សែន នៅតែបន្តនៅទីក្រុងប៉ារីស ហ្សាកាកា ភូម្ម និងប៉ារីស យ៉ា ដើម្បីស្វែងរកសំណោះស្របច្បាប់ នយោបាយនៅកម្ពុជា ។
- ថ្ងៃទី ២៤ កក្កដា ១៩៨៨ អន្តរាគមន៍បរទេសដែលធ្វើអោយលោកស៊ីន សាន និង ខៀវ សំផន ព្រមព្រៀងរួមគ្នាចោល នេះជាលើកទី១ហើយដែលការចរចាបានការចូលរួមទាំង៤ភាគី និង ប្រទេសដែលពាក់ព័ន្ធ នៅប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី ហើយហុចលទ្ធផល៖
- ✚ កំណត់ការដកទ័ពរៀងរាល់ឆ្នាំពីប្រទេសកម្ពុជា ។
- ✚ ការទប់ស្កាត់របបប្រល័យពូជសាសន៍នៅកម្ពុជា ។
- ✚ បញ្ឈប់ការផ្តល់ជំនួយបរទេសដល់ភាគីដែលប្រឆាំងនឹងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ។
- ✚ បញ្ឈប់ការអនុវត្តកម្មវិធីបរទេសរាល់កិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ។ កំណត់ការដកទ័ពរៀងរាល់ឆ្នាំពីប្រទេសកម្ពុជា ។
- ❖ កិច្ចចរចាទ្រង់ប៉ារីស ២៣ តុលា ១៩៩១ ៖
- ថ្ងៃទី ៣០ កក្កដា សីហា ១៩៨៩ នៅទីក្រុង ប៉ារីស សហប្រទេស (ឥណ្ឌូនេស៊ី និង បារាំង) បានបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិដាន់

ខ្ពស់ (SNC) នៅថ្ងៃទី១០ កញ្ញា ១៩៩០ ដែលមានសមាជិក ១២រូប (៦រូបមកពីកម្ពុជា និង ៦រូបទៀតមកពីសម្ព័ន្ធត្រីភាគី)។ ក្រុម ត្រីភាគីជាតិជាន់ខ្ពស់បានប្រជុំនៅទីក្រុងបាងកក ញ៉ូយ៉ុក ហ្សាកាតា ប៉ាតាយ៉ា និង ប៉េកាំង ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយបញ្ចប់សង្គ្រាម នៅកម្ពុជា។

- ថ្ងៃទី ២៣ ២៤ មិថុនា ១៩៩១ ភាគីទាំង៤ បានប្រុះស្រួលគ្នាដោះស្រាយបញ្ហាជាតិ។
- ថ្ងៃទី ២៣ តុលា ១៩៩១ សន្និសីទទី១ក្រុងប៉ារីស បានប្រុងប្រៀបចុះ ហត្ថលេខាលើសន្ធិសញ្ញាសន្តិភាព ហើយវិបត្តិនយោបាយនៅកម្ពុជា ត្រូវបានបញ្ចប់។
- ថ្ងៃទី ២៣ ដល់ ២៤ ឧសភា ១៩៩៣ ការបោះឆ្នោតដោយសេរី និង យុត្តិធម៌ បានប្រព្រឹត្តទៅជាដោយមានគណបក្ស២០ បានចូលរួម មានការរៀបចំដោយអ៊ិនតា ក់ ។
- ❖ នយោបាយឈ្នះៗរបស់សម្តេច ហ៊ុនសែន ៖
- ១៩៩៩ សហហរណកម្មកងទ័ពខ្មែរក្រហម ជាមួយកងទ័ពរដ្ឋាភិបាល។
- ១៩៩៩ ដកដល់បច្ចុប្បន្ន ប្រទេសកម្ពុជាមានសន្តិភាពពេញលេញ ។

29. តួររៀបរាប់ពីអំពើលោភនាសកម្មនៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ?

- ❖ អំពើលោភនាសកម្មនៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យមាន៖
- ការបង្ខំធ្វើការងារជាទម្ងន់ ធ្វើការងារអលីសពី១២ ទៅ១៥ម៉ោងក្នុង មួយថ្ងៃ ៧ថ្ងៃក្នុង១សប្តាហ៍ ធ្វើការគ្មានពេលឈប់ សង្រ្គាម ហូប ផឹកគ្រប់គ្រាន់ ផឹកផ្អែម ផឹកស្រា ធ្វើអោយបាក់កម្លាំងទ្រុឌទ្រោម សុខភាព មានជំងឺគ្មានថ្នាំព្យាបាល ដែលនាំអោយមានការស្លាប់រ ដ្ឋាល។
- ការបំពាក់កំហឹងវណ្ណៈ និង ផ្តល់អំណាច សម្លាប់ដល់កម្មករិបាល ថ្នាក់ទាបដែលសុទ្ធសឹងតែជាជនស្រូវស្រងូតស្រងូតបានតិចតួច ល្ងង់ខ្លៅ ផឹកចេះពិចារណា ចាំតែចាប់កំហុសយកប្រដានទៅសម្លាប់។
- ខ្មែរក្រហមបង្កើតការប្រារព្ធរំឆ្នាំបង្កប់ន្ស័យនិងផ្ទុក។

- ប្រជាជនស្លូតត្រង់ភាគីច្រើនត្រូវបានចោទថាជាពួក (CIA) របស់អាមេរិក និងភ្នាក់ងារសម្ងាត់ (KGB) របស់សូវៀតហើយចាប់យកទៅសម្លាប់ជាប្រព័ន្ធ។
- ១៩៧៤ មានការសម្រុកសម្រាមសីលាហារយង់ឃ្នងនៅក្នុងភាគបូព៌ាដែលខ្មែរក្រហមចោទកម្មាភិបាលនៅទីនោះថា «ក្បាលឃ្នងខ្លួនខ្មែរ» បានចាប់ប្រជាជនសម្លាប់រាប់លាននាក់និងប្រជាជនខ្មែរជាច្រើននាក់ទៀតរត់គេចខ្លួនទៅរៀកណាម។
- ខ្មែរក្រហមបង្កើតសន្តិសុខគ្រប់ទីកន្លែងក្នុងប្រទេសកម្ពុជាចំនួន ៧០០០សម្រាប់បំបែកស្រូវចម្លើយនិងធ្វើទារុណកម្មនិងសម្លាប់ដែលសុទ្ធសឹងតែជាស្ត្រីរាជការសម័យ លន់ នល់។

30. តើការទទួលបានឯករាជ្យនេះមានអត្ថន័យយ៉ាងដូចម្តេច សម្រាប់កម្ពុជា ?

- ❖ ការទទួលបានឯករាជ្យនេះមានអត្ថន័យជាប្រវត្តិសាស្ត្រសម្រាប់កម្ពុជាគឺ៖
- ប្រទេសកម្ពុជារួចផុតពីនីមរភាពនិងគងបារាំង។
- ទទួលបានអធិបតេយ្យភាព បូរណភាពទឹកដី។
- ប្រជាជនមានសិទ្ធិសេរីភាពពីការគាបសង្កត់ពីនីមរភាពនិងគងបារាំង។
- ប្រជាជនកម្ពុជារួចផុតពីពន្ធនា។
- អន្តរជាតិទទួលស្គាល់ឯករាជ្យជាតិរបស់កម្ពុជា។
- ប្រជាជនកម្ពុជាមានសិទ្ធិសម្រេចជាឯកភាពសារបស់ខ្លួន។
- ✓ (ចម្លើយផ្សេងទៀត)។

31. តួអង្គភាគព័ត៌មានសន្តិភាព ដែលកម្ពុជាទទួលបានសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម។

- តួអង្គភាគព័ត៌មានសន្តិភាព ដែលកម្ពុជាទទួលបានសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមមានដូចជា៖
- ❖ សង្គម
- កម្ពុជាបានសុខសន្តិភាពរៀបរៀងសុភវិបល្លាស។
- មានការទប់ស្កាត់សង្គ្រាម ឬការទាស់ទែងខ្វែងគំនិតក្នុងសង្គម។

- លើកស្ទួយការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស លើកកម្ពស់ស្ថានភាពសង្គមប្រជាជនបរិវេណ
- ការការពារ និងទប់ស្កាត់អំពើពុករលួយ។
- ធ្វើការសហប្រតិបត្តិការជាមួយស្ថាប័នស្របច្បាប់ និងការគាំទ្រការកែលម្អ។
- ជួយសហគមន៍សង្គម និងសង្គមទូទាំងប្រទេស។
- ❖ លេខកិច្ច
- ជួយសម្រួលវិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម ទេសចរណ៍... ការងារមានការអភិវឌ្ឍ។
- ងាយស្រួលក្នុងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់បែបយ៉ាង។
- គ្រឹះស្ថានសំនួញមានការកើនឡើង។
- ✓ (ចម្លើយផ្សេងទៀត)។

32. តួនាទីយាយីការស្តារ និង កសាងប្រទេសឡើងវិញក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៩។

- រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជាបានកសាងប្រទេសលើគ្រប់វិស័យដូចជា៖
- ❖ វិស័យសេដ្ឋកិច្ច
- រដ្ឋាភិបាលត្រូវបានស្នើសុំឱ្យសហការសម្រាប់ប្រជាជនដោយបង្កើតក្រុមសាមគ្គីបង្កបង្កើនសិល ដើម្បីជួយសង្គ្រោះបន្ទុកដល់ស្ត្រីដោយសន្តិការ ដែលមានលទ្ធភាពឬមានឧបករណ៍បង្កបង្កើនសិល។
- ១៩០៤ រដ្ឋាភិបាលបង្កើតបោះពុម្ពក្រសាងប្រាក់ឲ្យចរាចរណ៍ឡើងវិញ។
- ❖ វិស័យអប់រំ
- បើកសាលារៀនឡើងវិញដោយប្រមូលគ្រូបង្រៀនដែលនៅសេសសល់ពីសម័យសង្គមចាស់ឲ្យមកបង្រៀនឡើងវិញ។
- ជំរុញចលនាអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សា។
- សាលារៀនត្រូវបានពង្រឹងនិងពង្រីកបន្ថែមទៀតដើម្បីសម្រួលដល់ជនបទ។
- ❖ វិស័យវប្បធម៌

- បើកសាលារៀនប្រចាំឆ្នាំឱ្យបានល្អប្រសើរ និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសមត្ថភាព និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសីលធម៌ល្អ
- រោងភាពយន្ត និង ផែនការបង្រៀនបង្រៀនប្រកបដោយសមត្ថភាព និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសីលធម៌ល្អ
- ការរៀបចំបរិស្ថានសិក្សាឱ្យបានល្អប្រសើរ និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសមត្ថភាព និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសីលធម៌ល្អ
- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្រៀន និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសមត្ថភាព និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសីលធម៌ល្អ
- ❖ វិស័យសង្គមកិច្ច
 - បើកផ្សារសង្គមកិច្ចឱ្យបានល្អប្រសើរ និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសមត្ថភាព និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសីលធម៌ល្អ
 - គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសមត្ថភាព និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសីលធម៌ល្អ
 - បើកសាលាបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីជួយដល់ការងារ
 - មានការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និង អគ្គិសនី គ្រប់គ្រាន់
 - បង្កើតច្បាប់ការពារកម្មសិទ្ធិឯកជន (១៩៨៧)។
- ❖ វិស័យសុខាភិបាល
 - បង្កើតគ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសមត្ថភាព និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសីលធម៌ល្អ ប៉ុន្តែទ្វេដងបរិច្ចាគ ធនធាន ធនធាន បុគ្គលិក បុគ្គលិកប្រចាំឆ្នាំ
 - សាលាពេទ្យ ឱសថសាស្ត្រ ទសសាស្ត្រ វិជ្ជាសាស្ត្រ គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសមត្ថភាព និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសីលធម៌ល្អ (១៩ ឆ្នាំ ១៩៨០)។
 - សាលាបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសមត្ថភាព និង គ្រូបង្រៀនប្រកបដោយសីលធម៌ល្អ
- ✓ (ប្រតិបត្តិការ)។

33. ហេតុអ្វីបានជា កង្កែបស្រាវជ្រាវការបំប្លែងបំប្លាញក្នុងរបបទ្រព្យហាង?

- ❖ បានដាក់កម្មវិធីការងារបង្កើតបំណងប្រាថ្នារបស់ខ្មែរក្រហមប្រាប់៖
- ប្រកាន់យករបបនយោបាយស្តាច់ការខ្មែរសីក្រ។
- ទទួលរងឥទ្ធិពលសម្រាបៀសក្រសែ។
- រដ្ឋាភិបាលជាតិកំណត់នយោបាយ។
- ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាល។
- បង្កើនការងារសាងសង់។
- បង្កើនការងារសាងសង់។
- បង្កើនការងារសាងសង់។
- បំបិទសិទ្ធិសេរីភាពគ្រប់បែបយ៉ាង។

- បំបាត់ជំនឿលាភនា ប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់ ការអប់រំ។
- ធ្វើទារុណកម្ម
- បង្កើតសហការណ៍កម្រិតខ្ពស់ទូទាំងប្រទេស។
- លុបបំបាត់កម្មសិទ្ធិឯកជន។
- ធ្វើវិសុទ្ធកម្ម។
- សង្ខេបប្រជាជនចេញពីទីក្រុង និង ទីប្រជុំជននានា។
- លុបបំបាត់ទីស្បៀង និង រូបិយប័ណ្ណ។
- ផលិតផលវិជ្ជាជីវៈនិយម។
- គំរាមកំហែង ដល់អីកសន្តិភូមិ បំភិតបំភ័យ។
- ✓ (ចម្លើយស្មើស្រដៀង)។

34. តួរពណ៌នាពីលទ្ធផលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលពីឆ្នាំ ១៩៩៣ ដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន។

- លទ្ធផលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលពីឆ្នាំ ១៩៩៣ ដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន យានស្តុចដោះ៖
- ❖ ក្នុងប្រទេស
 - អនុវត្តនយោបាយឈ្នះ ឈ្នះ (សោយវណ្ណយអង្គការចាត់តាំងរបស់ ខ្មែរក្រហមនិងធ្វើសហបាណកម្ម កងកម្លាំងខ្មែរក្រហម ឱ្យចូលរួមក្នុង រដ្ឋបាលជាតិរដ្ឋាភិបាលនៅឆ្នាំ ១៩៩៤ និងបាននាំមកនូវសន្តិភាព រូបនីយកម្មកងកម្លាំង)។
 - រៀបចំការបោះឆ្នោតសោយខ្លួនឯង ប្រកបសោយសោភ័ណភាព លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។
 - ធ្វើកំណែទម្រង់គ្រប់វិស័យ (អប់រំ សេដ្ឋកិច្ច រដ្ឋបាល តុលាការ និង កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ)។
 - កម្ពុជាប្រកាន់យកលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរីបញ្ចប់ក្បួន។
 - រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុវត្តនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ (ត្រីកោណ និង ចតុកោណ)។
 - ✓ (យានស្តុចស្រដៀង)។
 - ❖ នយោបាយក្រៅប្រទេស

- កម្ពុជា គ្លាយជាសមាជិកអាស៊ាន (ស្មើមុខមាត់ជាមួយបណ្តា
ប្រទេសក្នុងតំបន់)។
- កម្ពុជា បានចូលជាសមាជិក WTO និង អង្គការនានា។
- ចូលរួមថែរក្សាសន្តិភាពពិភពលោក (កងទ័ពកម្ពុជាខ្មែរ)។
- ធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះក្នុងកិច្ចប្រជុំអាស៊ាន
- (ដកស្រង់ទៀត)។
- ❖ ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច
 - វិស័យកសិកម្ម មានការរីកចម្រើន ដោយរាវជារាវគឺបានយក
ចិត្តទុកដាក់ ការបង្កើតប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ការបង្កាត់ពូជ។
 - អនុវត្តសេដ្ឋកិច្ចទីស្សាវរស្សី កម្ពុជា បានគ្លាយជាកន្លែងវិនិយោគដ៏
ទាក់ទាញ។
 - វិស័យកម្មមានការរីកចម្រើន ផ្នែករោងចក្រសហគ្រាស។
 - ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មមានភាពងាយស្រួល។
 - ប្រជាជនមានការងារធ្វើយ៉ាងទូលំទូលាយ ទាំងក្នុងប្រទេស និង ក្នុង
តំបន់។
 - សេដ្ឋកិច្ចមានកំណើតខ្ពស់ក្នុងរយៈពេលវែង និង មានចំណូល
កំណើតឡើងជាប្រចាំ។
 - មានកំណើតទេសចរណ៍ ដែលធ្វើឲ្យសេដ្ឋកិច្ចកើតឡើង ប្រជាជន
មានការងារធ្វើ។
 - មានការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ស្ពាន ស្ពានអាកាស ស្តុកផ្ទុក
និង អាកាសយានដ្ឋាន។
- ❖ វិស័យអប់រំ និង វប្បធម៌
 - កសាងសាលារៀន ពីទីក្រុងដល់ជនបទដាច់ស្រយាល (ចំណេះដឹង
អាហារូបករណ៍សម្រាប់និស្សិត និង លើកកម្ពស់ឲ្យសិស្សរៀន
បានខ្ពស់។
 - បង្កើត និងស្តារស៊ីវិលកីឡាដ្ឋានជាតិ បណ្តុះបណ្តាលជំនាញ កីឡាករ
ទទួលបានមេដាយជាតិ ប្រាក់ សរិទ្ធិ លើកកម្ពស់ជាតិ។
 - អភិរក្សវប្បធម៌វប្បធម៌ ទាំងរូបី និង អរូបី។
 - (មានដកស្រង់ទៀត)។
- ❖ ផ្នែកសង្គមកិច្ច

- កម្មវិធីទទួលបានកិច្ចសហការ ជាមួយប្រទេសក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក ក្នុងការថែរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខសង្គម ទប់ស្កាត់ការស្តីប្រកួតប្រជែង ផ្ទៃក្នុង និង អំពើហិង្សា។
- ធានាការកសាងសណ្ឋានសុខភាព ផ្លូវរថនៅតាមបណ្តាញក្រុង ខណ្ឌ។
- ✓ (ផងដែរស្រដៀងទៀត)។

35. ចូរពិពណ៌នាពីបញ្ហាដ៏សំខាន់ៗលើពិភពលោក។

- ❖ បច្ចុប្បន្នពិភពលោកប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាដ៏សំខាន់ៗជាច្រើនដូចជា៖
- បញ្ហាបរិស្ថាន៖ បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ គ្រោះធម្មជាតិ (រញ្ជួយដី ឡូលំព្យុះ ទឹកជំនន់ ការកើនកម្ដៅ រាំងស្ងួត ភ្លើងឆេះព្រៃ) និងសំរាម...។
- បញ្ហាកំណើនប្រជាជន៖ ឧបត្ថម្ភជាយុទ្ធសាស្ត្រ សុវត្ថិភាពស្បៀង ភាពក្រីក្រ កង្វះអនាម័យ បញ្ហាអប់រំ បញ្ហាសុខភាព...។
- បញ្ហាជនអន្តោប្រវេសន៍៖ ធានាការចំណាកក្រីក្រ កើតចលាចល បញ្ហាប្រកាន់ជំនឿ ស្តីប្រកួតប្រជែង គ្រឿងញៀន អាវុធ...។
- បញ្ហាសន្តិសុខស្បៀង៖ ដីធម្មតាសាប ឈ្លើយអាហារឡើងថ្លៃ បញ្ហាឥទ្ធិពលបរិស្ថាន...។
- បញ្ហាសង្គ្រាម និង អស្ថិរភាពសន្តិសុខសង្គម៖ សង្គមហាក់គ្មានសង្គមភាពបង្កើតប្រព័ន្ធសន្តិសុខប្រសើរ សង្គ្រោះបណ្តោះអាសន្ន អស្ថិរភាព ដោយកើនឡើងនៃអាវុធប្រល័យលោក។
- ឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន៖ ការស្តីប្រកួតប្រជែង គ្រឿងញៀន ការស្តីប្រកួតប្រជែង ចរាចរណ៍គ្រឿងប្រាសាទក្នុងតំបន់ ការសម្រុកទាញប្រាក់តាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត សង្គ្រាមបង្កើតចលាចលសង្គម ការកាប់សម្លាប់...។
- ការរាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩៖ (កូរ៉ូណា អាណា វីរុស កូវីដ ២០១៩)។
- (ចម្លើយស្រដៀងទៀត)។

36. ចូរពិពណ៌នាពីសមិទ្ធផលសំខាន់ៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

- សមិទ្ធផលសំខាន់ៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមាន៖

❖ វិស័យនយោបាយ

- រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្រើប្រាស់ បានអនុវត្តនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រ គ្រឹះកោណ និង យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ។
- អនុវត្តនយោបាយឈ្នះ ឈ្នះ (សោយវណ្ណយអង្គការចាត់តាំងខ្មែរ ក្រហមនិងធ្វើសហការណ៍កម្មកងកម្លាំងខ្មែរក្រហមឲ្យកម្ពុជារួបរួម រស់ជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលនៅឆ្នាំ ១៩៩៤ នាំមកនូវសន្តិភាពរួបរួម នីយកម្មនៅកម្ពុជា)។
- រៀបចំការបោះឆ្នោតសោយខ្លួនឯង ប្រកបសោយសោតនីយទៅកាន់ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅឆ្នាំ ១៩៩៤។
- កែទម្រង់គ្រប់វិស័យ (អប់រំ រដ្ឋបាល តុលាការ និង កម្លាំងប្រដាប់ អាវុធ)។
- កម្ពុជាប្រកាន់យកលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរីភាពហុបក្ស។
- លើកកម្ពស់លទ្ធិផលប្រយោជន៍ និង សងភាពយេនឌ័រ។
- ៣០ មេសា ១៩៩៩ កម្ពុជា ក្លាយជាសមាជិកអាស៊ាន។
- ឆ្នាំ ២០០៤ កម្ពុជា ក្លាយជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក (WTO)។
- កម្ពុជា ក្លាយជាប្រធានអាស៊ានវិលស៊ី៣លើក នៅឆ្នាំ ២០០២ ២០១២ និង ឆ្នាំ២០២២។
- កម្ពុជា បានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយប្រទេសក្នុងតំបន់ និង ពិភពលោក។ ចូលរួមរក្សាសន្តិភាពពិភពលោក (កងទ័ពម្នាក់ទៀត)។
- (បានចម្លើយស្របទៀត)។

❖ វិស័យសេដ្ឋកិច្ច

- កសិកម្មបានការរីកចម្រើន សោយរដ្ឋាភិបាលយកចិត្តទុកដាក់ក្នុង ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម បង្កើតប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ការបង្កាត់ពូជ។
- អនុវត្តសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរី កម្ពុជា ក្លាយជាកន្លែងវិនិយោគទុនទាក់ទាញ។
- វិស័យឧស្សាហកម្មបានការរីកចម្រើនផ្នែករោងចក្រ សហគ្រាស។
- ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មក៏បានភាពងាយស្រួលជាងមុន។
- ប្រជាពលរដ្ឋអាចរកការងារធ្វើបានទូលំទូលាយ ក្នុងប្រទេស និង ក្នុងតំបន់។

- លេខកិច្ចមានកំណើនខ្ពស់ក្នុងរយៈពេលវែង និង ចំណូលថវិការក៏ កើនឡើងជាប្រចាំ។
- មានកំណើនទេសចរណ៍ ដែលនាំឲ្យមានកំណើនការងារ និង ប្រាក់ចំណូលដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។
- ការចូលជាសមាជិកអាស៊ាន ជាផ្នែកមួយ ដែលជម្រុញឲ្យលេខកិច្ច មានកំណើនជារៀងរាល់ឆ្នាំ។
- មានការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ក្លាន ផ្លូវដែក និង ផ្លូវថ្នល់ និង ពង្រីកអាគារយានយន្តដ្ឋាន ប្រុងទាំងលើកលែងទិដ្ឋាការ។
- កម្ពុជាអាចរកលំនឹងលេខកិច្ចរបស់ខ្លួនបាន ក្នុងអំឡុងពេលនៃការ វិវត្តន៍សាធារណៈនៃស៊ីក្លូវីដ-១៩ តាំងពីឆ្នាំ២០១៩មក។
- ✓ (ចម្លើយផ្សេងទៀត)។
- ❖ វិស័យសង្គម
 - កសាងសាលារៀនពីទីក្រុង ដល់ជនបទដាច់ស្រយាល។
 - ផ្តល់អាហារូបករណ៍សម្រាប់និស្សិត បានធ្វើឲ្យផ្លូវរាជការ និង យុវជនកម្ពុជាបានរៀនសូត្រ និង ទទួលបានឱកាសការងារជាច្រើន។
 - បង្កើត និង ជួសជុលកីឡដ្ឋាន បណ្តុះបណ្តាលជំនាញ កីឡាទទួលបានមេដាយជាតិ ប្រាក់ សរិទ្ធ លើតារាងអន្តរជាតិ។
 - ឆក់ក្បាលយុត្តិវិប្បធម៌ទាំងរូបិយ និង អរូបិយ ប្រុងទាំងបានដាក់បញ្ចូលយុត្តិវិប្បធម៌កម្ពុជា ជាបេតិកភណ្ឌពិភពលោក (រដ្ឋដ្ឋានអង្គរ ប្រាសាទព្រះវិហារ ប្រាសាទសង្ឃ្រាញព្រៃព្រឹក្ស រាជ្យ ទ្រព្យ ល្ខោនច្រមុះមាសស្បែកដំ ចាប៊ីដងវែង...)។
 - លើកកម្ពស់សិល្បៈ វប្បធម៌ សាសនា សំនើរបស់ជាតិខ្មែរ។
 - កម្ពុជាទទួលបានកិច្ចសហការជាមួយប្រទេសក្នុងតំបន់ ក្នុងការថែរក្សាសន្តិភាព និង សន្តិសុខសង្គម ទប់ស្កាត់ការជួញដូរមនុស្ស កម្លាំងពលកម្មកុមារ ថ្នាំញៀន និង អំពើហិង្សា។
 - មានការកសាងបណ្ណាល័យសុខភាព មន្ទីរពេទ្យ នៅតាមឃុំសង្កាត់ ព្រៃកណ្តាល។
 - មានសេរីភាពការព័ត៌មាន និង អនុញ្ញាតឲ្យមានសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការបង្កើតអង្គការសង្គមស៊ីវិល។

- លទ្ធភាពយេនឌ័រ (ផ្តល់សិទ្ធិដល់ស្ត្រីក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត) ។
- ធានាការជួបគ្នាទៅវិញទៅមក រវាងប្រទេសក្នុងតំបន់ និង ពិភពលោក តាមរយៈការផ្លាស់ប្តូរទីសោយ។
- យកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសិស្ស និងស្រី ក្នុងការថែរក្សាសុខភាព ផ្តល់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺកូវីដ-១៩។
- យកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងការថែរក្សាសុខភាពប្រជាជន និង ផ្តល់វ៉ាក់សាំងជូនពលរដ្ឋទូទៅ និង ដាក់គោលការណ៍ណែនាំ «៣កុំ ៣ការពារ»។
- ✓ (ចម្លើយផ្សេងទៀត)។

37. ចូរអ្នកវិភាគអំពីតួនាទីនៃសន្តិភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេសកម្ពុជា។

- សន្តិភាពបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេសកម្ពុជា លើគ្រប់វិស័យដូចតទៅ៖
- ❖ នយោបាយ
 - ធានាការរួបរួមគ្នាដើម្បីអភិវឌ្ឍប្រទេស។
 - ធានាទំនាក់ទំនងល្អជាមួយបរទេស ផ្នែកការទូត លេដ្ឋកិច្ច...។
 - ធ្វើឲ្យមានសន្តិភាព (សន្តិភាពបន្តិយកម្ម) និង ធានាស្ថិរភាពនយោបាយ។
 - ធ្វើឲ្យកម្ពុជារៀបចំការបោះឆ្នោតដោយឆ្លាស់ ក្នុងការជ្រើសរើសដឹកនាំក្រុងបែបប្រជាធិបតេយ្យ។
 - សន្តិភាពបាននាំមកនូវវិវឌ្ឍន៍ អភិបត្តិភាព និង បុរណភាពទឹកដីពិតប្រាកដ។
 - កម្ពុជាអាចជាសមាជិកអង្គការសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ (អាស៊ាន WTO)។និងបានក្លាយជាប្រធានអាស៊ានវិលស៊ីដោយរៀបរៀងនៅឆ្នាំ២០០២។
 - ✓ (ចម្លើយផ្សេងទៀត)។
- ❖ លេដ្ឋកិច្ច
 - ជំរុញវិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម ពាណិជ្ជ ទេសចរណ៍ ឲ្យអភិវឌ្ឍ។
 - ងាយស្រួលក្នុងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់បែបយ៉ាង។

- មានកំណើនការវិនិយោគពីឯកជន បង្កើនទុនពីបរទេស បង្កើនការងារដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ចៀនវាងការធ្វើចំណានព្រឹក និង កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។
- មានទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិជាមួយអាស៊ាន និង ធុហារអំណាចនាំចេញពីភាពលោក។
- មានកំណើនភ្ញៀវទេសចរណ៍ជាតិ និង អន្តរជាតិ ដែលបង្កើនការងារ និង ប្រាក់ចំណូលស្តីប្រជាជន។
- កសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមានស្ត្រីជាតិ ស្ត្រីបរទេស ស្ពាន ស្ពានអាកាស អាកាសយានដ្ឋាន កំពង់ផែ ដោយបំពាក់ប្រព័ន្ធទឹក ភ្លើង ពីទីក្រុងដល់ជនបទ។
- ✓ (ចម្លើយផ្សេងទៀត)។
- ❖ លក្ខណៈ
 - មានការទប់ស្កាត់សង្គ្រាម និង ការខ្វែងគំនិតក្នុងសង្គម។
 - លើកកម្ពស់ការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស លើភាពគ្រប់លំដាប់យ៉ាងក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ។
 - ទប់ស្កាត់អំពើពុករលួយ។
 - ធ្វើឲ្យរដ្ឋមានលទ្ធភាពសម្រេចផែនការនានាតាមការកំណត់។
 - ស្តុយឲ្យមានសន្តិភាព និង សន្តិសុខសង្គម។
 - ជាជាតិសាសន៍មានការអភិវឌ្ឍជាដ៏រីករាយ។
- ✓ (ចម្លើយផ្សេងទៀត)។

38. ហេតុអ្វីបានជាតុលាការយកមេដឹកនាំកំពូលរបស់ខ្មែរក្រហម ដែលកាន់អំណាចនៅឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ ១៩៧៩ ទៅកាត់ទោស?

- បានជាតុលាការយកមេដឹកនាំកំពូលរបស់ខ្មែរក្រហម ដែលកាន់អំណាចនៅឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ ១៩៧៩ ទៅកាត់ទោសពីព្រោះ៖
- ❖ មេដឹកនាំខ្មែរក្រហមទាំងនេះបានប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មក្នុងពេលកាន់អំណាចមាន
 - ឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម។
 - ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍។
 - ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ។

- ឧត្តិកម្មប្រឆាំងនឹងអ្នកទទួលបានការការពារអន្តរជាតិ។
- ការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញា ក្រុងហ្សឺណែវឆ្នាំ ១៩៤៩។
- ការបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិវប្បធម៌របស់មនុស្សជាតិ។
- ❖ តុលាការកាត់ទោសដើម្បីកសាងក្របខណ្ឌទាំងនេះឡើងវិញ
- ធ្វើការបង្កើនបង្កើនជាតិ ស្មោះស្ម័គ្រជាតិ។
- ផ្តល់យុត្តិធម៌ឲ្យដល់នរណាដែលបានបាត់បង់ជីវិត។
- ផ្តល់យុត្តិធម៌ ផ្តល់ភាពស្ងប់ចិត្ត ការស្រុះស្រួលវិបត្តិផ្លូវចិត្តដល់ដល់នរណាដែលរស់រានរស់បានជីវិត។
- ការការពារកម្មសកលក្នុងអំឡុងពេលប្រព្រឹត្តកំហុសឧក្រិដ្ឋ។
- ការរៀបចំកម្មសកលដើម្បីកសាងគោលការណ៍ក្របខណ្ឌកុំឲ្យកើតមាន បាត់បង់ និង ឡើងវិញនូវបញ្ហាដែលបណ្តាលមកពីការបាត់បង់ជីវិត។
- ✓ (ចម្លើយផ្សេងទៀត)។

39. ហេតុអ្វីបានជាបបណាធារណរដ្ឋខ្មែរឆ្នាំ ១៩៧០ ដល់ ១៩៧៥ ដួលរលំ?

- បានជាបបណាធារណរដ្ឋខ្មែរឆ្នាំ ១៩៧០ ដល់ ១៩៧៥ ដួលរលំ៖
- ប្រជាជននៅទីក្រុងភ្នំពេញ និង នៅតំបន់ដទៃទៀតយល់ឃើញនិង បបណាធារណរដ្ឋខ្មែរដែលពោរពេញដោយភាពរាបអាក្រក់។
- ប្រជាជននៅក្នុងភ្នំពេញ រស់នៅដ៏ងាយរងគ្រោះដោយសារសត្វ
- ✓ កង្វះអាហារ កង្វះផ្ទះ បាត់បង់ការងារ។
- ✓ ទំនិញឡើងថ្លៃ អតិសារណា។
- ✓ អនាធិបតេយ្យ ចោរកម្ម អយុត្តិធម៌ ពុករលួយ បន ឈ្មួញពាណិជ្ជកម្ម។
- ✓ ភាពច្របូកច្របល់ បាត់បង់ កុហកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម ពេញទីក្រុង។
- រដ្ឋាភិបាលលោក លន់ នល់ គ្រប់គ្រងបានតែទីក្រុង និង ទីប្រជុំជន ឯ ជនបទស្រែចម្ការគ្រប់គ្រងដោយបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា (ខ្មែរ ក្រហម)។
- លេខាធិការបបណាធារណរដ្ឋខ្មែរមិនដំណើរការ របបនេះរាល់ ដោយសារតែសត្វពាហន្តរាជរដ្ឋាភិបាល។

- ការដឹកជញ្ជូនស្បៀងអាហារ សញ្ជាតិ របស់អាមេរិកដើម្បីជួយរដ្ឋាភិបាល លោក លន់ នល់ ត្រូវបានបាត់បង់ទាំងស្រុង និង ផ្លូវទឹក។
- ខ្មែរបានធ្វើការហ៊ុំព័ទ្ធទីក្រុងភ្នំពេញ និង រឹតបន្តឹងការនាំស្បៀងចូល។
- ការចរចារវាងតំណាងសាធារណរដ្ឋខ្មែរ និង តំណាងសម្តេចនរោត្តមសីហនុ ត្រូវបានបំបិទ។
- ០១ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ លោកលន់នល់រៀបចំទៅសហរដ្ឋអាមេរិក។
- ថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ កងទ័ពខ្មែរបានចូលកាន់កាប់ទីក្រុងភ្នំពេញ។

40. តួអង្គនាពីរបបសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា។

- តួអង្គនាពីរបបសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា៖
- ✚ របបសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា (០៧ ឧសភា ១៩៧៥ - ៣០ មេសា ១៩៧៩) បានកិច្ចការចាំបាច់ពីរគឺ ការកសាងសន្តិភាព និង ការស្ថាបនាជាតិឡើងវិញ។

ក. អង្គការគ្រប់គ្រង

- ❖ អង្គការគ្រប់គ្រងសំខាន់ៗនៃរដ្ឋាភិបាល សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា៖ គ្រប់គ្រងដោយគណបក្សតែមួយ គឺ គណបក្សប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជា និង បានអង្គការគ្រប់គ្រងសំខាន់ៗ៤គឺ៖
 - គណបក្សប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជា។
 - ក្រុមប្រឹក្សាប្រជាជនបដិវត្តន៍ ឬ ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋឆ្នើម។
 - ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ។
 - រដ្ឋសភាជាតិ។
- ❖ សហគមន៍អង្គការគ្រប់គ្រង
 - រដ្ឋអំណាចខ្មែរ
- ✓ សំណាក់កាលសំបូរ៖ ក្រសួងសំខាន់ៗគ្រប់គ្រងដោយ ធុនស្បៀងក្រុមគឺអ្នកកសិករនៅភូមិភាគបូព៌ា (សម្បត្តិ ហេង សំរិន ជាតិ និង

ហ៊ុន សែន) និង អ្នករៀននៅរៀនកណ្តាលប្រាសាទព្រះព្រហ្មវិហារ (ក្រុងហ្សឺណែវ ឆ្នាំ ១៩៥៤ (សម័យ ប៉ែន សុវណ្ណ និង ចាន់ ស៊ី)។

- ✓ សំណាក់កាលបន្ទាប់: ពេលសិស្សៗប្រទេសបានលំនឹង រដ្ឋាភិបាល រើសអ្នកមានសមត្ថភាពឲ្យបម្រើក្នុងក្បាលដោយស៊ីនីកនាំរដ្ឋ។
- សំនាញការ និង កងទ័ពរៀនកណ្តាល
- ✓ សំនាញការរៀនកណ្តាល: អង្គរដ្ឋបាលខ្មែរកាំងពីថ្នាក់ក្រសួងដល់ ថ្នាក់មូលដ្ឋាន ដើម្បីជួយពង្រឹងរដ្ឋបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត កម្ពុជា។
- ✓ កងទ័ពរៀនកណ្តាល: នៅពេលវិស្វប្រទេសដើម្បីជួយដល់ការវិវឌ្ឍ ទ្រទ្រង់ប្រព័ន្ធនៃរបបប្រល័យពូជសាសន៍។

១. កិច្ចការពារជាតិ និង ការកសាងជាតិ

របបសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជាដែលបានដឹកនាំការពារជាតិដែលបានកសាងជាតិ ដោយ:

- កិច្ចការពារជាតិ: របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យស្ដង់ដារខ្ពស់ កែ ប្រែទស្សនវិស័យសង្គមស្រាវជ្រាវវិទ្យា ដែលបង្កឡើងដោយសង្គ្រាមកម្ពុជា ជាពិសេសខ្មែរក្រហម។ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការវិវឌ្ឍទ្រទ្រង់ប្រព័ន្ធនៃរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ក្រហមរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជាបានចាត់វិធាន ការដូចតទៅ:
- ✓ បង្កើតកងលេនាសនកម្ម។
- ✓ បង្កើតក្រុមស្វ័យការពារ ក្រុមយោធពល។
- ✓ ធ្វើការផ្តល់សេវាកម្មទំនាស់។
- ✓ បង្កើនកាតព្វកិច្ចយោធា។
- ✓ ធ្វើការហ្វឹកហ្វឺនយោធាដល់សិស្ស និងស្រី មុនចូលរៀន។
- ✓ លើកទ័ពវាយលុកលើខ្មែរក្រហមនាស្រុកប្រាំង និង ធ្វើការគ្រប់គ្រង តំបន់ភាគឦសាន។
- ✓ បង្កើនការការពារនៅភាគឦសានកម្ពុជា-ថៃ ដោយអនុវត្ត ផែនការ (ក ៥) បានន័យថា « កេណ្ឌកម្លាំងការប្រឆាំងប្រការពារ ឦសានកម្ពុជា។
- ✓ ឱ្យសកម្មភាពបញ្ចប់សង្គ្រាម។

- ការកសាងជាតិ: រដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំកសាងជាតិដូចតទៅ:
- ✚ ការស្ថាបនាសេដ្ឋកិច្ច: បញ្ហាបន្ទាន់គឺ បញ្ហាស្បៀងដូច្នេះរដ្ឋាភិបាលបាន:
 - ✓ រំពារវិនាវត្ថុនៃសេដ្ឋកិច្ចសហគមន៍អន្តរជាតិ បង្កើតក្រុមសាមគ្គីបង្កបង្កើនសង។
 - ✓ ១៩៤០ បោះពុម្ពក្រសាសាស្ត្រកំឡុងពេលវាយទុរ្ភាមប្រទេស។
 - ✓ ឆ្នាំ ១៩៤៣ - ១០៤៦ ប្តូរពីក្រុមសាមគ្គីបង្កបង្កើនសងទៅជាប្រាសាទការទាំងស្រុងដោយធ្វើការបែងចែកដីស្រែ និង ឈានទៅរកកម្មសិទ្ធិឯកជន។
 - ✓ អនុវត្តផ្ទុះប្រែប្រួលទាំង៤នៃសេដ្ឋកិច្ច។
- ការស្ថាបនាសង្គម
 - ✚ វិស័យអប់រំ: ប្រព័ន្ធអប់រំត្រូវបានស្តារឡើងវិញដោយ:
 - ✓ បើកទ្វារសាលារៀនទទួលសិស្ស និងប្រឹក្សាឲ្យចូលរៀន។
 - ✓ ធ្វើការជ្រើសរើស និង បណ្តុះបណ្តាលគ្រូ។
 - ✓ សំរួញចលនាអក្ខរកម្ម និង បំពេញវិជ្ជា។
 - ✓ អនុវត្តទ្រឹស្តី « អ្នកចេះច្រើនបង្រៀនអ្នកចេះតិច ឯអ្នកចេះតិចបង្រៀនអ្នកមិនចេះ»។
 - ✓ បញ្ជូននិស្សិតទៅសិក្សានៅបរទេស។
 - ✚ វិស័យសង្គម
 - ✓ បើកសេរីដល់សំនើសាសនា ប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់។
 - ✓ បើកទ្វារសាលាវិចិត្រសិល្បៈ និង ប្រមូលផ្តុំសិល្បៈករ។
 - ✚ វិស័យសង្គមកិច្ច
 - ✓ បង្កើតផ្សារស្នូលសាងសង់កំព្រា។
 - ✓ បង្កើតសាលារៀនបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ សម្រាប់ជំនាញ និង ត្រូវដោះដោយ។
 - ✓ បង្កើតច្បាប់ការពារកម្មសិទ្ធិឯកជន (១៩៤៧)។
 - ✚ វិស័យសុខាភិបាល
 - ✓ បើកទ្វារផ្ទះពេទ្យទទួលពិនិត្យ និង ព្យាបាលជំងឺ។
 - ✓ បើកទ្វារសាលាបណ្តុះបណ្តាលពេទ្យ យានយន្តវិទ្យាល័យវេជ្ជសាស្ត្រ ឱសថសាស្ត្រ ទន្តសាស្ត្រ។ (ដាក់ស្បែកទៀត)។